

Extern effect onderzoek

Factsheet april 2020

VRAAGVADER:

"Het zijn mensen uit de omgeving, het is geen instantie. Het is spontaner."

HET EIGENE VAN BUURTGEZINNEN - VOLGENS DE GEZINNEN

- Buurtgezinnen staat dichtbij de leefwereld van gezinnen.
- Buurtgezinnen voelt niet als een instantie.
- De lokale coördinator = Buurtgezinnen voor de gezinnen.
- Gezinnen ervaren de coördinator als toegankelijk, waarderen haar en nemen haar snel in vertrouwen.
- Gezinnen voelen veel vertrouwen en weinig druk.
- Gezinnen zijn verrast over de snelheid.

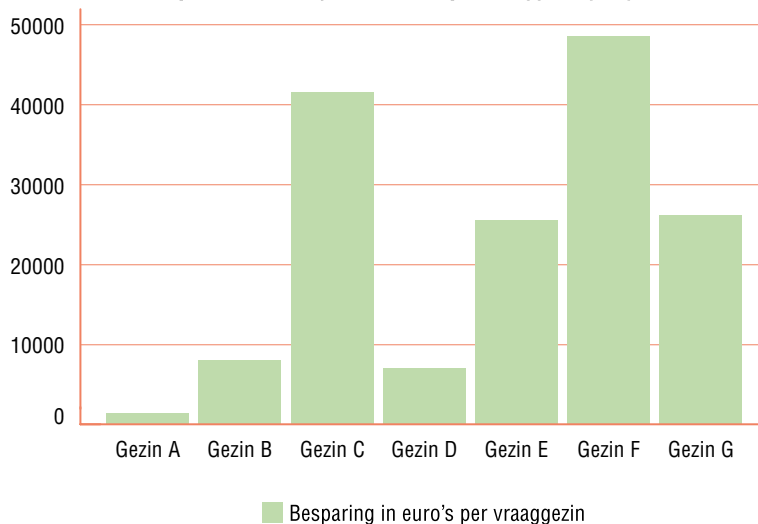

Buurtgezinnen bestaat 5 jaar!

FINANCIËEL RENDEMENT

- Bij een meerderheid van de veertien vraaggezinnen is (mede) door de inzet van Buurtgezinnen formele hulp voorkomen, afgeschaald of beëindigd.
- In twee van de veertien gezinnen werd vrijwillige weekend pleegzorg voorkomen (voor 3 kinderen).
- In twee andere gezinnen werd uithuisplaatsing voorkomen (voor 4 kinderen).
- In tien van de veertien gezinnen zou het vermoedelijk zonder Buurtgezinnen slechter met de ouders en kinderen zijn gegaan. Alternatieve hulp zou lang op zich hebben laten wachten (wachttijden!) en zou naar verwachting bij de meerderheid 'gedwongen' zijn.
- Bij zeven van deze tien gezinnen zouden vermoedelijk hogere kosten zijn gemaakt als Buurtgezinnen niet was ingezet, variërend van € 4.232 tot € 51.512* per gezin per jaar.

Besparing jaar 1 inzet BG: kosten verwachte alternatieve hulp minus werkelijke kosten BG per vraaggezin (N=7)

*De bedragen zijn o.a. gebaseerd op de maatschappelijke prijslijst 2017 en inkoop tarieven in de jeugdregio Food Valley. Bij het berekenen van de kosten per jaar is rekening gehouden met wachttijden (van meestal enkele maanden).

BIJDRAGE AAN PREVENTIE

De veertien onderzochte koppelingen laten zien dat de inzet van Buurtgezinnen vooral bijdraagt aan secundaire preventie (problemen worden zo snel mogelijk teruggedrongen of verergeren niet) en aan tertiaire preventie (de nadelige gevolgen van problemen worden tot een minimum beperkt). Buurtgezinnen blijkt een vrij 'zware' doelgroep met meervoudige problematiek te bedienen. Dit beeld wordt bevestigd door de in 2019 verschenen interne Effectrapportage over 147 koppelingen uit 2018.

BIJDRAGE AAN DE TRANSFORMATIE

De door Buurtgezinnen gefaciliteerde informele steun bespaart (jeugdhulp)uitgaven en voorkomt leed bij kinderen en ouders, doordat kinderen in hun eigen gezin kunnen opgroeien. De werkwijze van Buurtgezinnen ondersteunt daarmee het zo normaal mogelijk opgroeien van kinderen en draagt expliciet bij aan de transformatie van de jeugdhulp.

SOCIAAL RENDEMENT

- De inzet van een steungezin genereert een rijke opbrengst voor zowel vraagkinderen als hun ouders. Ook steungezinnen profiteren van hun rol.
- Bij de meeste vraagkinderen groeit hun sociaal emotionele ontwikkeling en mentaal welbevinden. Buurtgezinnen vergroot hun wereld en veerkracht en bij sommigen neemt ook hun pro-sociaal gedrag en zelfredzaamheid toe. Bij enkele kinderen verbetert de spraaktaalontwikkeling of hun lichamelijke ontwikkeling.
- Ook bij vraagouders groeit hun mentaal welbevinden. De steun geeft nieuwe energie en innerlijke rust. Buurtgezinnen draagt bij aan (gestage) verbetering van het gezinsklimaat en de relatie en interactie tussen ouders en kinderen. Ook ontstaan er vriendschappen tussen gezinnen, en stimuleert Buurtgezinnen de integratie van nieuwkomersgezinnen en de participatie van ouders.

VRAAGVADER:

"Mijn dochter is weer zichzelf en ik heb rust gevonden, omdat ik weet dat het goed met haar gaat."

VRAAGMOEDER:

"De gezinscoach is zakelijker, werkt aan een doel en is daardoor afstandelijker. Wij hebben van hart tot hart contact".

AANBEVELINGEN

1. BEWAAK CONCEPT

Op diverse plaatsen wordt afgeweken van de landelijke methodiek, soms omdat gemeenten bepaalde wensen hebben, soms omdat de lokale coördinator eigen keuzes maakt. Dit kan de kracht van het concept, zeker gezien de groei van Buurtgezinnen, verzwakken.

2. VERSTERK PRIMAIRE PREVENTIE

Doordat hulpverleners veel gezinnen verwijzen, bereikt Buurtgezinnen minder gezinnen met lichte problemen en is haar rol bij primaire preventie relatief klein.

3. RICHT SAMENWERKING IN MET FORMELE HULP

Van het gezamenlijk realiseren van de meest passende hulp voor een gezin en een goede samenwerking rondom op- en afschalen is nog weinig sprake. Hulpverleners lijken te denken vanuit het paradigma dat informele hulp aanvullend is en dat allereerst een beroepskracht moet worden ingezet.

VERANTWOORDING ONDERZOEK

De vraag "Welke opbrengst genereert Buurtgezinnen voor vraag- en steungezinnen en welke verbeteringen aan de werkwijze zijn gewenst?" werd beantwoord door het inzetten van de Effectcalculator (EC) in 11 gemeenten. Deelnemers deden in dialoog uitspraken over de effectiviteit en efficiëntie van Buurtgezinnen. In 3 gemeenten werden om praktische redenen gestructureerde interviews afgenomen. De onderzoeksgroep bestond uit 14 vraaggezinnen met 36 kinderen die tenminste een jaar waren gekoppeld aan

een steungezin. 4 vraaggezinnen hadden meer dan 1 steungezin, waardoor 19 steungezinnen betrokken waren. Aan het onderzoeken namen 63 personen deel waaronder: vraagouders, steunouders, naasten, hulpverleners en coördinatoren Buurtgezinnen.

Het onderzoek is uitgevoerd door drs. Elize Lam, senior onderzoeker bij het lectoraat Jeugd en Gezin, Christelijke Hogeschool Ede.